

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴

دبیرستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر

پایانی اول ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۲

ساعت شروع امتحان: ۱۰ صبح

تعداد برگ سؤال: ۲ صفحه

نام درس: علوم و فنون ادبی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

کلاس: دهم

نام دبیر: آقای کوهی

رشته تحصیلی: علوم انسانی و معارف

شماره:

بارم	ردیف	
۴	الف	تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۱- زبان فارسی نو را کاملاً شرح دهید. ۲- به سوال های زیر پاسخ دهید. الف) خط میخی مربوط به چه دوره ای بود؟ ب) زبان پارتی درچه نقطه ای از ایران رواج داشت و مربوط به کدام سلسله بود؟ ۳- جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است و در این دوره دولت روی کار آمد و در زمان آن ها عمده ترین مرکز فرهنگی به شمار می رفت و دانشمندان این دوره آثار ارزنده ای به زبان های و در قلمرو پدید آوردند. ۴- شاعران بزرگ در شعرهای مدحی، غنایی، حماسی و حکمی-اندرزی را نام ببرید. ۵- هر یک از موضوعات زیر به کدام یک از قلمروهای تحلیل متن ارتباط دارد؟ الف) ساختار دستور کهن ب) وزن و قافیه پ) مفهوم و پیام متن ج) زیبایی شناسی
۶	ب	آرایه های ادبی ۶ نمره ۶- بدیع لفظی یعنی چه؟ ۷- واج آرایی را توضیح دهید با مثال . ۸- آیا مصوت ها نیز واج آرایی ایجاد می کنند؟ توضیح دهید. ۹- کدام یک از بیت های زیر واج آرایی است؟ چرا؟ الف) پیش از اینت بیش از این اندیشه ی عشاق بود مهرورزی تو با ما شهره ی آفاق بود ب) دل زنده می شود به امید وفای یار جان رقص می کند به سماع کلام دوست ۱۰- سجع و انواع آن را در عبارت ها و بیت های زیر مشخص کنید. الف) همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال ب) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع ج) من مانده ام مهجور از او دیوانه و رنجور از او گویی که نیشی دور از دو بر استخوانم می رود د) ربع از دلم پر خون کنم اطلال را جیحون کنم خاک و من گلگون کنم از آب چشم خویشتن ۱۱- سجع کدام یک از عبارت های بالا ارزش ادبی بیشتری دارد؟ چرا؟

ردیف	بارم
ج	وزن و عروض ۱۲- نقش عاطفه و وزن را کاملاً شرح دهید. ۱۳- وزن بیت های زیر چه احساس و حالتی را به شنونده منتقل می کند؟ الف) خروش آمد از باره ی هر دو مرد تو نگفتی بدرید دشت نبرد ب) سعدی از آن چشمه ی حیوان که خورد سیر نگردد به مرور ای صنم ۱۴- انواع هجا را بنویسید همراه با شکل . ۱۵- واژگان زیر را بک بار با حذف همزه و بار دیگر بدون حذف همزه تقطیع هجایی کنید الف) دل انگیز ب) روح افزا ۱۶- ابیات زیر را به خط عروضی بنویسید و علامت های هجایی را زیر هر هجا بنویسید. الف) با من بگو تا کیستی مهری بگو ما هی بگو خوابی خیالی چیستی اشکی بگو آهی بگو ب) بر سر آنم که گر ز دست برآید دست به کاری زنم که قصه سر آید.
د	تحلیل متن ۱۷- با توجه به بیت های زیر پاسخ دهید بوی جوی مولیان آید همی یاد یار مهربان آید همی ریگ آموی و درشتی راه او زیر پایم پرنیان آید همی آب جیحون از نشاط روی اوست خنگ ما را تا میان آید همی الف) امروزه به جای " آید همی " چه فعلی به کار می بریم؟ ب) واژه ای که کاربرد تاریخی دارد کدام است؟ پ) وزن بیت چه حسی به خواننده منتقل می کند؟ ت) در بیت دوم چه چیزی را به پرنیان تشبیه کرده است؟ ث) قافیه و ردیف را در بیت اول مشخص کنید. ج) بیت اول را به خط عروضی بنویسید و علامت هجایی را زیر آن قرار دهید. چ) برای سجع متوازن و مطرف مثالی بزنید.